

Pravidla OpenAIRE 1.1

**Pravidla pro poskytovatele dat v informačním prostoru
OpenAIRE**

listopad 2010

Obsah

Úvod.....	3
Poděkování a spolupracovníci.....	3
Editoři.....	3
Expertí a recenzenti.....	3
Licence.....	4
Verze.....	4
Vztah k Pravidlům DRIVER (DRIVER Guidelines).....	5
Sada (set) OpenAIRE.....	6
Pojmenování sady pro OpenAIRE.....	6
Definice obsahu sady pro OpenAIRE.....	6
Použití oai_dc v OpenAIRE.....	7
Zvláštní použití tří prvků v OpenAIRE.....	7
Všechny prvky: stručný popis.....	9

Úvod

Pravidla OpenAIRE 1.1 poskytnou správcům repozitářů informace jak definovat a implementovat politiky lokální správy dat ve shodě s otevřeným přístupem (open access) podle požadavků Evropské komise. Navíc vyhoví technickým požadavkům infrastruktury OpenAIRE, která je budována na podporu a sledování realizace Pilotního projektu otevřeného přístupu v 7. rámcovém programu (Open Access Pilot in FP7)¹.

Implementací těchto pravidel správci repozitářů usnadní těm autorům, kteří ukládají své publikace do repozitáře, jejich povinnost vyhovět požadavkům Evropské komise v oblasti otevřeného přístupu.

Pro vývojáře software pro budování repozitářů poskytují Pravidla OpenAIRE návod k tomu, které podpůrné funkce pro autory výsledků výzkumu financovaného Evropskou komisí by měli doplnit do vyšších verzí systémů.

Poděkování a spolupracovníci

Editoři

- Marnix van Berchum (SURF Foundation, Nizozemí)
- Eloy Rodrigues (Universidade do Minho, Portugalsko)

Experti a recenzenti

- Ana Alice Baptista (Universidade do Minho, Portugalsko)
- Mikael Karstensen Elbæk (Danish Technical University (DTU), Dánsko)
- Ilaria Fava (CASPUR, Itálie)
- Marek Imialek (University of Bielefeld, Německo)
- Samuele Kaplun (CERN, Švýcarsko)
- Alicia López Medina (UNED, Španělsko)
- Paolo Manghi (CNR, Itálie)
- Natalia Manola (University of Athens, Řecko)
- Julien Rault (Sciences Po, Francie)
- Stefanie Rühle (University of Goettingen, Německo)
- Jochen Schirrwagen (University of Bielefeld, Německo)
- Birgit Schmidt (University of Goettingen, Německo)
- Peter Stanchev (Institute of Mathematics and Informatics, Bulgarian Academy of Sciences, Bulharsko)
- Friedrich Summann (University of Bielefeld, Německo)
- Maurice Vanderfeesten (SURFfoundation, Nizozemí)

---

¹ Informace o Pilotním projektu OA v 7. RP a OpenAIRE viz <http://www.openaire.eu/>.

Licence

Tato práce podléhá licenci [Creative Commons Uvedte autora-Zachovejte licenci 3.0 Unported](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/).

Verze

1.0	červenec 2010	Původní dokument
1.1	listopad 2010	Oprava jmen a odkazů; přidání licence a údajů o verzi

Vztah k Pravidlům DRIVER (DRIVER Guidelines)

Pravidla OpenAIRE vycházejí z Pravidel DRIVER ([DRIVER Guidelines](#)). Ve všech aspektech jsou Pravidla DRIVER platná také pro OpenAIRE s následujícími výjimkami:

1. Textové zdroje

DRIVER Guidelines 2.0², s. 17-18, Část A – Textové zdroje: *Textové zdroje jsou volně přístupné přímo prostřednictvím repozitáře, kde jsou dostupné pro každého uživatele bez jakýchkoli omezení např. v podobě autorizace nebo platby.*

Není povinné pro OpenAIRE. Zdroje mohou být volně přístupné, pod embargem nebo s omezením přístupu.

2. Použití dc.relation a dc.rights

DRIVER Guidelines, s. 90: *Pole dc.relation se zpravidla používá pro jiné vyjádření nebo jinou verzi dokumentu.*

V případě OpenAIRE je využití polí dc.relation a dc.rights specifikováno jinak, než je tomu v *Pravidlech DRIVER*. Pro účely shody s OpenAIRE je to řešeno v popisu třemi novými prvky **accessRight**, **embargoEndDate** a **projectID** (viz s. 6-7).

3. Jména autorů

DRIVER Guidelines 2.0, s. 57: *kódovací schéma pro prvky „Creator“ a „Contributor“: podle stylového předpisu American Psychological Association (APA) pro soupisy bibliografických citací. Syntaxe: příjmení, iniciály (křestní jméno) [http://en.wikipedia.org/wiki/Apa_style#Reference_list].*

Není povinné pro OpenAIRE. Pokud jsou uvedena, mohou být křestní jméno a případné další části jména zapsána v úplnosti.

4. Použití MPEG-21 DIDL

DRIVER Guidelines 2.0, s. 37, DIDL dokument: *DRIVER podporuje implementaci metadatových prefixů „oai_dc“ a „didl“.*

Použití metadatového prefixu „didl“ není Pravidly OpenAIRE, verze 1.0, podporováno.

---

² http://www.driver-support.eu/documents/DRIVER_Guidelines_v2_Final_2008-11-13.pdf

Sada (set) pro OpenAIRE

Pro účely sklizení záznamů odpovídajících OpenAIRE je povinně vyžadováno použití zvláštní sady (setu) v lokálním repozitáři.

Pojmenování sady pro OpenAIRE

OAI-PMH protokol stanoví, že:

Repozitáře mohou organizovat záznamy do sad. Řazení sad může být jednovrstvé, např. jako jednoduchý seznam, nebo hierarchické.³

Níže uvedená tabulka ukazuje pojmenování sady (setName) a specifikaci sady (setSpec), které mohou být pro vytvoření sady pro OpenAIRE použity.

	setName	setSpec*
sada (set) pro OpenAIRE	EC_fundedresources	ec_fundedresources

* Harvester použije žádost na „setSpec“ jen pro selektivní sklizení. Připouští se použití pouze malých písmen.

Definice obsahu sady pro OpenAIRE

Specifický obsah sady „ec_fundedresources“ musí být stanoven v lokálním repozitáři.

Obsah vložený do sady pro OpenAIRE musí vyhovovat následujícím podmínkám:

- Všechny zdroje, které budou sklizeny, musí představovat výstupy z výzkumných projektů financovaných Evropskou komisí.
- Všechny zdroje, které budou sklizeny, musí být recenzované.

³ Viz <http://www.openarchives.org/OAI/openarchivesprotocol.html#Set>

Použití oai_dc v OpenAIRE

Použití oai_dc v OpenAIRE je založeno na využívání v projektu DRIVER, jak je vyjádřeno v *Pravidlech DRIVER 2.0*, s. 52-82.

Ve třech případech se užití prvků Dublin Core v OpenAIRE liší od jejich obecného použití v DRIVER:

- ✓ **projectID** je nezbytný pro propojení informace o projektu s publikací v informačním prostoru OpenAIRE. ProjectID se rovná číslu smlouvy projektu, které se vyskytuje ve veškeré dokumentaci/korespondenci mezi Evropskou komisí a vědcem/koordinátorem projektu. Informace o projektu samotném (doba trvání projektu, akronym, oblast financování atd.) budou do informačního prostoru OpenAIRE vnášeny jinými prostředky.⁴
- ✓ **accessRights** budou definovat způsob přístupu k publikaci.
- ✓ Jestliže hodnotou accessRights je „embargoedAccess“, pak **embargoEndDate** bude určovat datum doby trvání embarga.

Zvláštní použití tří prvků v OpenAIRE

Název prvku	projectID
Definice DCMI	dc:relation
Použití	povinný
Instrukce pro použití	<p>OpenAIRE vystaví informace o projektu pomocí OAI-PMH, tím budou dostupné pro všechny správce repozitářů. Hodnoty budou zahrnovat název projektu a číslo projektu (projectID).</p> <p>Číslo projektu se rovná číslu smlouvy projektu a je definováno jmenným prostorem info:eu-repo/grantAgreement/EC/FP7.</p> <p>Jmenný prostor definuje číslo smlouvy projektu poskytovatele (EC) a grantový program (FP7).⁵</p>
Nezaměňovat s...	--
Příklad	<pre><dc:relation> info:eu- repo/grantAgreement/EC/FP7/12345 </dc:relation></pre>

⁴ V budoucí verzi těchto Pravidel bude představena další možnost, jak poskytovat informace o projektu. Touto variantou je poskytnutí oddělené sady metadat o projektu jako dopňku k bibliografické sadě v repozitáři. Metadata o projektu mohou být poskytnuta např. z CRIS – Current Research Information System (Informačního systému výzkumu a vývoje).

⁵ Viz <http://wiki.surfoundation.nl/display/standards/info-eu-repo/#info-eu-repo-GrantAgreementIdentifiers>

Název prvku	accessRights
Definice DCMI	dc:rights
Použití	povinný
Instrukce pro použití	<p>Použití hodnot vychází ze slovníku Access Rights podle http://wiki.surffoundation.nl/display/standards/info-eu-repo/#info-eu-repo-AccessRights; hodnoty jsou:</p> <p>info:eu-repo/semantics/closedAccess info:eu-repo/semantics/embargoedAccess info:eu-repo/semantics/restrictedAccess info:eu-repo/semantics/openAccess</p>
Nezaměňovat s...	--
Příklad	<pre><dc:rights> info:eu-repo/semantics/openAccess </dc:rights></pre>

Název prvku	embargoEndDate
Definice DCMI	dc:date
Použití	doporučený
Instrukce pro použití	<p>Doporučeno pokud accessRights = info:eu-repo/semantics/embargoedAccess</p> <p>Typ data je kontrolován jmenným prostorem info:eu-repo/date/embargoEnd/, viz http://wiki.surffoundation.nl/display/standards/info-eu-repo/#info-eu-repo-DateTypesandvalue. Zápis data by měl být ve formě YYYY-MM-DD (v souladu s ISO 8601).</p>
Nezaměňovat s...	--
Příklad	<pre><dc:date> info:eu- repo/date/embargoEnd/2011-05-12 </dc:date></pre>

Všechny prvky: stručný popis

Pro detailní vysvětlení všech prvků DRIVER konzultujte *Pravidla DRIVER*, s. 58-82.

Vysvětlivky:

- rozšířený prvek v porovnání s Pravidly DRIVER, viz výše
- **povinný** (*mandatory, M*) = tento prvek musí být vždy součástí metadatového záznamu. Prázdný prvek není povolen.
- **povinný v případě, že je to možné** (*mandatory when applicable, MA*) = pokud lze prvek získat, musí být součástí metadatového záznamu
- **doporučený** (*recommended, R*) = použití prvku je doporučeno
- **volitelný** (*optional, O*) = není podstatné, je-li prvek uveden či ne

Základní prvek	Status	Schéma kódování
Title	M	Žádné, volný text.
Creator	M	Žádné. Doporučená praxe je: „příjmení, křestní jméno (jména)“
Subject	MA	Je možné použít klíčová slova a třídění jako volný text (preferována je angličtina) a definovat je schématem URI (preferováno info:eu-repo/classification).
Description	MA	Žádné, volný text. Doporučovaná praxe je vložení abstraktu v angličtině. Abstrakt je standardní hodnotou pro pole dc:description.
Publisher	R	Žádné
Contributor	O	Žádné. Doporučená praxe je: „příjmení, křestní jméno (jména)“
Date	M	Datum ISO 8601 W3C-DTF – „Published“ (publikováno) je standardní hodnotou pole dc:date; Pokud je accessRights = embargoedAccess, doporučuje se přidání data ukončení embarga, definováno schématem URI info:eu-repo/date/embargoEnd ⁶
Type	M	Typ a verze dokumentu podle schématu URI (preferováno info:eu-repo/semantics).
Format	R	Registrovaný seznam typů internetových médií IANA (MIME types) [http://www.iana.org/assignments/media-types/]

⁶ <http://wiki.surffoundation.nl/display/standards/info-eu-repo/#info-eu-repo-DateTypesandvalue>

Identifier	M	Schéma URI, odkaz na trvalý identifikátor (URN, handle, DOI), plnotextový dokument nebo vstupní stránku (human start page). Identifikátory by měly být jedinečné. ⁷
Source	O	Citace zdrojového dokumentu podle doporučení pro bibliografickou citaci v metadatovém schématu Dublin Core (Guidelines for Encoding Bibliographic Citation Information in Dublin Core Metadata), jako dcterms:bibliographicCitation [http://dublincore.org/documents/dc-citation-guidelines/]
Language	R	ISO 639-3
Relation	M	Identifikace projektu definovaná jmenným prostorem info:eu-repo/grantAgreement/EC/FP7 ⁸
Coverage	O	Časové období je standardní interpretací hodnoty pole dc:coverage. Kódování: DCMI Period [http://dublincore.org/documents/2000/07/28/dcmi-period/]. Více o schématu kódování viz Kapitola 5, Použití slovníků a sémantiky.
Rights	M	Povinné použití pole, podle slovníku "AccessRights" ⁹
Audience	O	„Určeno pro“ je standardní hodnotou pole dc:audience.

⁷ See <http://www.openarchives.org/OAI/openarchivesprotocol.html#UniqueIdentifier>

⁸ <http://wiki.surffoundation.nl/display/standards/info-eu-repo/#info-eu-repo-GrantAgreementIdentifiers>

⁹ <http://wiki.surffoundation.nl/display/standards/info-eu-repo/#info-eu-repo-AccessRights>